

SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS AZ ALAPFOKÚ OKTATÁS ELSŐ KÉT ÉVFOLYAMÁN – INNOVÁCIÓ VAGY ESZKÖZCSERE?

Békési Kálmán*, Busi Etelka**, Lénárd Sándor**és Rapos Nóra**

**suliNova Kht.*

***ELTE, PPK*

Kulcsszavak: szöveges értékelés, innováció, eszköz-fejlesztés

A projekt célja az értékelési kultúra fejlesztésére irányuló, eszközfejlesztést magában foglaló, kutatási módszerekkel támogatott iskolai innováció megvalósítása volt. Az elméleti tudást az ELTE, az alkalmazást a fejlesztésben részt vevő iskolák fejlesztési folyamatba is bevont tanítói és pedagógiai szakértők képviselték. A projekt a fejlesztő kísérlet és az akciókutatás eljárásaiból merített, ugyanakkor ezeknek módszertanát nem követhette teljesen. A kezdeti két résztvevő után, a szöveges értékelésre vonatkozó törvényi rendelkezések hatályba lépésétől az ország több iskolája csatlakozott a projekthez.

A hazai közoktatásban, beleértve az általános iskola első négy évét is, az adatgyűjtés forrásait korlátozott mértékben, és hitek, vélekedések által befolyásolva különbözőképpen szelektálva veszik igénybe a pedagógusok. Másrészt az értékelés elsősorban a motiválásban (ezen belül is behaviorista értelemben, jutalmazás–büntetés formájában) integrálódik az oktató-nevelő gyakorlatba.

A szöveges értékelési eljárások fejlesztésével – valódi innováció esetén – egyrészt együtt jár az alkalmazó pedagógus diagnosztizáló és elemző készségeinek fejlődése. Másrészt eredményességi mutatóknak tartjuk többek között, ha információgyűjtése rendszeresebbé és strukturáltabbá válik, ha az értékelés a szokottnál jobban beépül az órák tervezésébe, illetve erősíti az információk visszacsatolását a tanulók és a szülők felé.

Munkánk során egy szöveges értékelő csomag fejlesztésével és annak két általános iskolában történt kísérleti bevezetésével párhuzamosan, az eredményesség fenti szempontjainak érvényesülését is vizsgáltuk. Ehhez a tanítók, iskolavezetők és szülők írásbeli, illetve szóbeli kikérdezését végeztük el. (Az első évfolyamos két kísérleti és két kontroll osztályokban tanulók egyes képességeinek (pl. megfigyelés, utánzás, emlékezet) mérésével, a képességek változásának vizsgálatával is kiegészült a kutatás. Nyilvános, a pedagógusok számára is hozzáférhető eszközöket alkalmaztunk, többek között a DIFER-t.